

3580

Seat No. _____

Second Year B. A. Examination

April / May – 2003

Sociology : Paper – VII

(Some Aspects of Rural Development in India)
(Additional)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના ઉત્તર આપો.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(૩) પ્રશ્નના ઉત્તર આપતી વખતે પ્રશ્નપત્રમાં જે ક્રમ હોય તે જ લખવો.

૧ ભારતના ગ્રામસમુદાયની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

અથવા

૧ આયોજનનો અર્થ આપી, તેની સફળતાઓ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો.

૨ સામુદાયિક વિકાસ યોજનાનો અર્થ આપી, તેના ઉદ્દેશ્યો વર્ણવો.

અથવા

૨ ગ્રામવિકાસ અંગેનો ગાંધીવાદી અભિગમ સમજાવો.

૩ પંચાયતી રાજ્યનો અર્થ આપી, ગ્રામીણ વિકાસમાં તેનો ફાળો વર્ણવો.

અથવા

૩ ગ્રામીણ વિકાસના મુખ્ય અવરોધક પરિબલો સમજાવો.

૪ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના કાર્યો અને ફરજોની સમજૂતી આપો.

અથવા

૪ ભારતની મુખ્ય ગ્રામીણ સમસ્યાઓ ચર્ચો.

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(૧) સરપંચની ફરજો

(૨) પ્રૌઢ શિક્ષણ

(૩) ગ્રામ-આરોગ્ય-રક્ષક

(૪) સહકારી-પ્રવૃત્તિ.

3580]

1

[Contd...

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give **all** question's answer.
(2) All questions carry **equal** marks.
(3) Write the same question number as printed in the question paper.

1 Describe the characteristics of Indian Rural community. **20**

OR

1 Give the meaning of planning. Describe its success and limitations.

2 Give the meaning of community development programm and describe its objects. **20**

OR

2 Explain Gandhian approach about rural development.

3 Give the meaning of Panchayati Raj. Describe its contribution in rural development. **20**

OR

3 Explain the main hindering factors of rural development.

4 Explain the functions and dutis of District development officer. **20**

OR

4 Discuss the main rural problems of India.

5 Write short notes : (any **two**)

- (1) The duties of Sarpanch
- (2) Adult education
- (3) Rural health worker
- (4) Co-operative activities.